

Sygn. akt I C 507/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Marzena Studzińska

Protokolant Paulina Szkutnika

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa K. E.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą
w W.

o zapłatę 6 000 zł i ustalenie

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda K. E. kwotę 4 000 zł (cztery tysiące złotych 00/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 27 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 961,17 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje ściągnąć tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku od powoda
z zasądzzonego roszczenia kwotę 250,80 zł;

V. nakazuje uiszczyć stronie pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 509,20 zł tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych.

(...)

UZASADNIENIE

Powód K. E. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 6 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku z dnia 11 października 2011 roku, które mogą ujawnić się w przyszłości, a nadto o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu podał, że w dniu 11 października 2011 roku w gminie K. doszło do wypadku komunikacyjnego, wskutek którego został poszkodowany. Wskazał także, iż w wyniku powyższego zdarzenia doznał obrażeń ciała skutkujących urazem odcinka lędźwiowego i szyjnego kręgosłupa, stłuczeniem stopy lewej oraz silnym urazem psychicznym, a także iż do chwili obecnej dokuczają mu bóle i zawroty głowy, bóle karku i kręgosłupa, zaburzenia snu, nocne drętwienie rąk. Powód podkreślił, że doznane urazy nie pozwalają mu swobodnie poruszać głową, co stanowi dyskomfort i znacznie utrudnia wykonywanie podstawowych czynności życia codziennego. Podniósł również, iż zmuszony jest do zażywania

leków przeciwbólowych, które osłabiają jego ogólną kondycję psychofizyczną. Powód podał, że zgłosił roszczenie stronie pozwanej, która w toku postępowania likwidacyjnego przyznała na jego rzecz kwotę 2500 zł, uznając swoją odpowiedzialność co do zasady. Wskazał również, że wezwał stronę pozwaną do zapłaty dalszego zadośćuczynienia, twierdząc, że dotychczas wypłacona przez pozwaną kwota jest zbyt niska i nie spełnia funkcji kompensacyjnej, bowiem nie odzwierciedla zakresu cierpień fizycznych oraz psychicznych, związanych z doznanymi urazami.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podała, że w toku postępowania likwidacyjnego ustaliła i wypłaciła powodowi świadczenie z tytułu zadośćuczynienia za ból i cierpienie, których doznał w wypadku dnia 11 października 2011 roku w kwocie 2500 zł. Wskazała, że wypłacone dotychczas powodowi zadośćuczynienie jest kwotą odpowiednią. Podkreśliła, że powód nie wskazał właściwie żadnych okoliczności, które przemawiałyby za przyznaniem mu wyższego zadośćuczynienia. Strona pozwana podała, że powód podał jedynie urazy, których doznał i nie wskazał precyzyjnie, jakie ewentualne negatywne okoliczności będące skutkiem przedmiotowego wypadku, mogą w przyszłości wystąpić i mieć niekorzystny wpływ na jego stan zdrowia. Ponadto podniosła, że nieoparte dowodami twierdzenia powoda, iż obecnie dokuczają mu zawroty i bóle głowy oraz bóle kręgosłupa mają wyłącznie subiektywny charakter i nie znajdują odzwierciedlenia w dokumentacji medycznej. Wskazała także, iż nieuzasadnione jest żądanie powoda zasądzenia odsetek od kwoty zadośćuczynienia od dnia 9 grudnia 2011 roku. Zdaniem strony pozwanej odsetki te powinny być zasądzone od dnia wyrokowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 października 2011 roku w K. doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego poszkodowany został powód.

Sprawcę zdarzenia i stronę pozwaną łączyła umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, obowiązująca w chwili wyżej opisanego wypadku.

/bezsporne/

Bezpośrednio po zdarzeniu powód został przewieziony do C. we W., gdzie po przeprowadzeniu badań diagnostycznych, w tym rtg nie stwierdzono u niego zmian pourazowych i złamań. Powodowi zalecono noszenie kołnierza ortopedycznego, stosowanie leków przeciwbólowych oraz kontrolę w specjalistycznej poradni. Po czym tego samego dnia powód został wypisany ze szpitala.

Z uwagi na utrzymujące się dolegliwości bólowe kręgosłupa powód był konsultowany przez neurologa i ortopedę. Neurolog stwierdził, że u powoda utrzymują się objawy zespołu bólowego kręgosłupa lędźwiowego z ograniczeniem ruchomości oraz zalecił mu rehabilitację i spanie na materacu ortopedycznym, a także na poduszce ortopedycznej.

W okresie od 1 do 14 lutego 2012 roku powód został poddany zabiegom rehabilitacyjnym na odcinek lędźwiowo-krzyżowy kręgosłupa (w tym laser, tens, aq, vibrin, mgt).

Powód korzystał po wypadku ze zwolnienia lekarskiego w okresie od 11 do 21 października 2011 roku oraz w okresie od 7 do 20 listopada 2011 roku.

/dowód: przesłuchanie stron – zeznania powoda, k. 53v; dokumentacja lekarska, k. 9-12; konsultacja neurologiczna z 14.12.2011 r., k. 13; zaświadczenie z 28.02.2011 r., k. 14 zwolnienia lekarskie, k. 15-16;/

W wypadku komunikacyjnym z dnia 11 października 2011 r. powód doznał urazu kręgosłupa szyjnego, lędźwiowego oraz stopy lewej.

W wyniku wypadku powód doznał urazu naciągnięcia mięśni i więzadeł okołokręgosłupowych kręgosłupa szyjnego.

W badaniu kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego powoda stwierdzono niewielkie ograniczenie ruchomości kręgosłupa tej okolicy o ok. 10 stopni w stronę lewą. W wyniku wypadku doszło u powoda do niewielkiego zaburzenia zborności w stawach międzykręgowych kręgosłupa lędźwiowego. Ponadto przebyty uraz nałożył się na poprzednio istniejące zmiany w odcinku lędźwiowym kręgosłupa, co spowodowało zaburzenie funkcji ruchowej kręgosłupa.

Rokowania co do stanu zdrowia powoda na przyszłość są pomyślne. Nie można jednak wykluczyć, że przebyte urazy mogą wpłynąć w przyszłości, w nieznaczny sposób, na przyspieszenie rozwoju zmian zwyrodnieniowych u powoda.

W przyszłości u powoda wskazana będzie kontynuacja leczenia usprawniającego, które powinno obejmować rehabilitację, ćwiczenia poprawiające ruchomość stawów, ćwiczenia wzmacniające siłę mięśniową, używanie sprzętów pomocniczych, czy też leczenie uzdrowiskowe. Natomiast w razie narastania objawów leczenie to powinno zostać uzupełnione o środki farmakologiczne.

Długotrwały uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi 3 %.

Powód jest pracownikiem fizycznym i dużo czasu spędza w pozycji wymuszonej lub musi podnosić ciężary. Zmiany stwierdzone w odcinku lędźwiowym kręgosłupa mogą w niewielkim stopniu zaburzać wykonywanie tych czynności.

/dowód: pisemna opinia biegłych sądowych z zakresu (...) oraz z zakresu neurologii A. D. z dnia 13 stycznia 2016 roku, k. 80-85/

Przed wypadkiem powód nie miał problemów ze zdrowiem, nie chorował. Prowadził aktywny tryb życia. Obecnie powód odczuwa bóle w odcinku lędźwiowym (szczególnie rano) i szyjnym kręgosłupa (w trakcie jazdy samochodem), co uniemożliwia mu normalne funkcjonowanie i uprawianie sportu.

Przy nasileniu dolegliwości bólowych powód zażywa leki przeciwbólowe – ketonal.

/dowód: przesłuchanie stron – zeznania powoda, k. 53v/

W dniu 2 listopada 2011 roku powód zgłosił szkodę stronie pozwanej i wezwał ją do zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 10.000 zł.

Decyzją z dnia 22 grudnia 2011 roku strona pozwana przyznała powodowi kwotę 2 500 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

/dowód: zgłoszenie szkody zawarte w aktach szkody strony pozwanej o nr (...); decyzja z 22.12.2011 r., k. 23/

Sąd zważył, co następuje:

Mając na względzie zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd uznał, iż powództwo jest częściowo zasadne.

Zgodnie z przepisem art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c. za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody odpowiedzialność ponosi samoistny posiadacz tego środka komunikacji; jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny. Na mocy przepisów dotyczących ubezpieczeń majątkowych odpowiedzialność ta spada w istocie na ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku (art. 805 k.c., art. 822 k.c., art. 34 i 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z dnia 16 lipca 2003 r. Nr 124, poz. 1152 ze zm.).

Zgodnie z przepisem art. 822 § 1 i 2 kc, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej,

umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia.

Poza sporem było, że sprawca wypadku z udziałem powoda, ubezpieczony był u strony pozwanej od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za skutki wypadku, a wypadek miał miejsce w okresie ubezpieczenia.

W tych okolicznościach, strona pozwana, jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawcy, na podstawie powołanych przepisów, ponosi odpowiedzialność za szkody, wyrządzone osobom trzecim (w przedmiotowej sprawie powodowi) przez sprawcę.

Bezspornym jest również to, że po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, strona pozwana wypłaciła powodowi zadośćuczynienie w kwocie 2500 zł

Spór w niniejszej sprawie dotyczy ustalenia rozmiaru krzywdy powoda, rodzaju i rozmiaru obrażeń doznanych przez powoda w wyniku wypadku z 11 października 2011 roku oraz skutków tych obrażeń na zdrowiu powoda, a także wysokości odszkodowania związanego z kosztami rehabilitacji powoda i utraconego przez niego zarobku.

Zgodnie z treścią art. 444 §1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. W wypadkach przewidzianych w artykule powyższym (art. 444 § 1 k.c.) sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art. 445 § 1 k.c.).

Celem zadośćuczynienia jest naprawienie szkody niemajątkowej - krzywdy. Krzywdą określa się cierpienia fizyczne i psychiczne. Do cierpień fizycznych zalicza się przede wszystkim ból i podobne do niego dolegliwości. Cierpieniem psychicznym będą ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia.

Celem zadośćuczynienia pieniężnego jest złagodzenie cierpień fizycznych i psychicznych – dlatego zadośćuczynienie obejmuje wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które wystąpią w przyszłości. Ma ono na celu przede wszystkim złagodzenie doznanych cierpień, a jego wysokość musi uwzględniać stopień doznanej krzywdy, rodzaj naruszonego dobra, zakres i rodzaj rozstroju zdrowia, czas trwania cierpień, wiek pokrzywdzonego, intensywność ujemnych doznań fizycznych i psychicznych, rokowania na przyszłość (vide: wyrok SN z dnia 20.04.2006r., IV CSK 99/05, LEX nr 198509).

Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową, zasadą jest indywidualizacja okoliczności określających rozmiar krzywdy, przy uwzględnieniu konkretnego przypadku, w którym doszło do uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Wysokość zadośćuczynienia musi mieć charakter kompensacyjny, a więc przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość.

Rodzaj i rozmiar obrażeń, doznanych przez powoda w wyniku przedmiotowego wypadku, oraz skutki urazu na zdrowiu powoda, Sąd ustalił w szczególności w oparciu o dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu (...) oraz z zakresu neurologii A. D., dokumentację medyczną oraz zeznania powoda, które to ustalenia zostały przedstawione wyżej. Autentyczności, rzetelności i treści dowodów z dokumentów żadna ze stron nie kwestionowała, nie budziły one również zastrzeżeń ze strony Sądu. Nadto zeznaniom powoda Sąd w całości przypisał walor wiarygodności albowiem korespondują one z pozostałymi wymienionymi wyżej dowodami z dokumentów, jak i opinią biegłych.

Sąd podzielił stanowisko powoda, że dotychczas wypłacona przez pozwaną kwota 2 500 zł była stanowczo za niska w stosunku do dużego rozmiaru krzywdy powoda, odniesionej w wyniku wypadku, za skutki którego strona pozwana ponosi pełną odpowiedzialność.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd uznał, iż rozmiar i stopień nasilenia cierpień fizycznych i psychicznych, jakie powód odczuwał w związku z obrażeniami ciała, których doznał wskutek wypadku z 11 października 2011 roku, a także to, że w ich wyniku doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, uzasadnia

przyznanie powodowi dodatkowo tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwoty 4 000 zł. W ocenie Sądu, opinie wydane przez biegłych w przedmiotowej sprawie są logiczne, przekonywujące i nie nasuwają wątpliwości.

Zdaniem Sądu, kwota powyższa, zasądzona na rzecz powoda tytułem zadośćuczynienia, będzie dla niego odpowiednią kompensatą za doznaną przez niego krzywdę, zwłaszcza zważywszy na to, że wskutek opisanego wyżej wypadku powód doznał obrażeń ciała, w wyniku czego wystąpiła konieczność jego leczenia, odczuwał bóle, zmuszony był kontynuować leczenie, a następnie poddać się rehabilitacji (zaleconej jej przez lekarzy specjalistów), co niewątpliwie utrudniało mu normalne funkcjonowanie i wiązało się z dolegliwościami, ograniczeniem możliwości swobodnego poruszania się oraz koniecznością istotnego ograniczenia aktywności życiowej. Sąd uwzględnił rodzaj naruszonego dobra, jakim jest zdrowie człowieka, wiek powoda, odczuwane przez niego, utrzymujące się nadal bóle, pomimo procesu leczenia i rehabilitacji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał że kwota 4 000 zł (a więc ponad już wypłaconą powodowi przez stronę pozwaną kwotę 2 500 zł) stanowi należyłą kompensatę za krzywdę doznaną przez powoda w wyniku wypadku z 11 października 2011 roku, przedstawia ekonomicznie odczuwalną wartość i nie jest nadmierna, lecz utrzymana w rozsądnych granicach. Nadto zadośćuczynienie ma zrekompensować nie tylko dotychczas odczuwaną przez powoda krzywdę, ale również tę, która wystąpi w przyszłości - u powoda wskazana jest kontynuacja leczenia usprawniającego, leczenia zachowawczo – objawowego i rehabilitacyjnego.

Biorąc pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, o których mowa wyżej, traktując przy tym ustalony przez biegłych stopień długotrwałego uszczerbku na zdrowiu (3 %), jako kryterium pomocnicze, Sąd uznał, że żądanie w zakresie zadośćuczynienia ponad kwotę 4 000 zł (mając na uwadze dotychczas wypłaconą kwotę 2500 zł), nie zasługiwało na uwzględnienie. Dodać przy tym należy, iż jak wynika z treści opinii biegłych sporządzonych w przedmiotowej sprawie, występujące u powoda dolegliwości są częściowo skutkiem wypadku, a częściowo skutkami samoistnych zmian zwyrodnieniowo-przeciążeniowych. Okoliczność tą Sąd również wziął pod uwagę przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia należnego powodowi.

Odsetki od kwoty 4000 zł zasądzono, zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia 27 grudnia 2011 roku. Poza sporem było, że 2 listopada 2011 roku powód zgłosił szkodę stronie pozwanej, domagając się wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 10.000 zł, Zgodnie z art. 817 § 1 kc, ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Zatem żądanie zasądzenia odsetek za opóźnienie od dnia 27 grudnia 2011 roku, zasługiwało na uwzględnienie. Orzeczenie w tym zakresie oparto na przepisach art. 481 § 1 i 2 kc w zw. z art. 455 kc w zw. z art. 817§1 kc i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Powództwo o ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku na przyszłość jest niezasadne w kontekście opinii biegłych sądowych. Z opinii biegłego sądowego z zakresu neurochirurgii wynika, że skutki doznanych urazów mogą ustąpić całkowicie. Natomiast biegły sądowy z zakresu chirurgii urazowo - ortopedycznej podał, że bezpośrednio po urazie uszczerbek na zdrowiu powoda był większy, ale na skutek postępowania leczniczego dolegliwości bólowe i ograniczenie ruchomości kręgosłupa uległy zmniejszeniu. Według biegłego w chwili obecnej powód może kontynuować dotychczasowe zatrudnienie. W razie natomiast ujawnienia się nowej krzywdy i szkody majątkowej będących skutkiem wypadku, powodowi będzie służyć roszczenie z tego tytułu na podstawie obowiązujących przepisów, bez względu na kwestię ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość.

Orzeczenie o kosztach, jak w pkt III wyroku, oparto na przepisach art. 100 zd. 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc i art. 109 § 1 i 2 kpc, biorąc pod uwagę okoliczność, że żądanie powoda zostało uwzględnione w 67 %. Powód poniósł koszty procesu w kwocie 2034 zł (w tym opłata od pozwu – 300 zł, zaliczka na wynagrodzenie biegłego – 500 zł, opłaty od pełnomocnictwa i pełnomocnictwa substytucyjnego – 34 zł, oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1200 zł – stosownie do § 2 ust. 1 i § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Koszty poniesione przez stronę pozwaną wynoszą 1217

zł, w tym opłata od pełnomocnictwa – 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego – 1200 zł - stosownie do §2 ust.1 i 2, § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz.U. z 2013 r. poz. 490), Zatem koszty procesu, należne powodowi to 1362,78 zł (67 % z 2034 zł), a koszty procesu należne stronie pozwanej to 401,61 zł (33 % z 1217 zł). Wobec tego po odjęciu kwoty należnej stronie pozwanej należało zasądzić na rzecz powoda kwotę 961,17 zł.

Orzeczenie w pkt IV i V wyroku oparto na przepisach art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2010r., Nr 90, poz. 594 ze zm.) w zw. z art. 100 zd. 1 kpc i art. 98 § 1 kpc i art. 130(3)§1 zd. 2 kpc. Zgodnie z wynikiem procesu, obciążono strony wydatkami, poniesionymi w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłych (po wykorzystaniu zaliczki, uiszczonej przez powoda).